

ELS NOUS REPTES AGRÍCOLES DEL DELTA L'IRTA desenvolupa diversos treballs d'investigació per a garantir el futur del conreu de l'arròs al Delta

ha explicat Català, hi ha una empresa amb molt d'interès a introduir el cultiu de pèsol al delta de l'Ebre i des de l'Irta estudiaran quin impacte té este cultiu sobre la fertilitat del sòl, en el segrest de carboni, l'aportació de fertilitzant i també si hi ha un bon impacte en la productivitat. **"El següent pas està en aconseguir que puguem traure un aprofitament econòmic d'este adob en verd perquè a dia d'avui este sistema de fertilització és anti-econòmic. No és rendible"**, explica Català. Pel que fa a la seua viabilitat agronòmica, Català creu que el pèsol pot ser un cultiu viable al Delta, ara bé, recalca que no es podria fer a tot arreu, ja que depèn de qüestions com la salinitat del sòl. **"Hem de pensar sempre en un Delta amb solucions plurals, un Delta de mosaic, No podem tenir les mateixes regles de joc perquè les condicions no són iguals a tot arreu"**.

NOVES VARIETATS D'ARRÒS Per a garantir la viabilitat del cultiu de l'arròs en condicions de canvi climàtic, des de l'IRTA fa més de 15 anys que treballen per a desenvolupar varietats més resistents a la salinitat i també a les plagues i garantir la rendibilitat i la sostenibilitat de l'arròs. S'ha treballat en projectes d'àmbit europeu i també amb col·laboració amb l'Institut Valencià d'Investigacions Agràries l'IVIA. Fins ara, però, els projectes en marxa no han acabat registrant cap nova varietat: **"És un tema molt complicat, sobretot perquè som molt exigents. Quan parlem d'aconseguir una varietat tolerant a la sal, no volem que siga només tolerant a**

la sal; volem que siga tolerant a malalties; que siga tolerant a plagues; que tinga un cycle bo per al conreu; que tinga un gra apreciat al mercat; que el gra no trenque al molí. En definitiva, volem una supervarietat". Tot i que en algunes de les investigacions fetes fins ara hi ha hagut varietats a punt de registrar-se, finalment s'ha acabat frenant **"perquè hem de tenir esta visió holística i no podem fer una varietat resistent a la sal, oblidant tota la resta de factors. Crec que seria fer un pas enrere"**.

L'IRTA treballa en el desenvolupament de varietats d'arròs més resistents a la salinitat

Malgrat això, l'Irta segueix investigant en este camp i tenen a punt per a testar entre 5 i 8 línies de noves varietats que van quedar a punt per a registrar en els anteriors estudis i que ara han estat millorades per a augmentar la qualitat del gra i reduir el problema de les malalties. **"Enguany anem a fer el testatge d'estes varietats en condicions de salinitat i de no salinitat"**. Català espera poder obtenir esta vegada millors resultats **"perquè són filles de les boníssimes que anàvem a registrar"**.

Des de l'Irta també desenvolupen altres projectes per a fer un cultiu més sostenible des del punt de vista mediambiental. Així, hi ha projectes en marxa de mètodes de segrest de carboni, d'estalvi d'aigua o de control biològic de plagues, entre molts altres. ■

Els regants de l'Esquerra engeguen una prova pilot de sanejaments als arrossars per a combatre la salinitat

Deltebre L. B.

La Comunitat de Regants de l'Esquerra de l'Ebre iniciarà dilluns les obres per a instal·lar un sistema de drenatge subterrani en una zona d'arrossars de 60 hectàrees, a la zona Tramuntano, pròxima al nucli de Riumar de Deltebre. Forma part d'una prova pilot de sanejaments que té com a objectiu provar l'eficàcia d'este sistema per a reduir la salinitat dels sòls. Des dels Regants insistixen que la sequera i les restriccions d'aigua que hi va haver l'última campanya de reg han posat en evidència la necessitat urgent d'adaptar el cultiu de l'arròs davant possibles escenaris de manca d'aigua. A més, este sistema també podria servir com una eina més de lluita contra el caragol maçana, ja que permetria les inundacions amb aigua salada o el conreu amb sembra en sec.

TUBS SOTERRATS PER A DRENAR LA SAL El sistema de sanejament que hi ha previst desenvolupar a la zona del Tramuntano consistirà a estendre 8.000 metres de tubs subterranis per tal que puguin drenar l'aigua subterrània dels camps d'arròs. **"Es tracta d'aigua salada i amb este sistema de drenatge el que pretenem és evitar que esta al-**

gua arriba a la part alta de la zona de cultiu i evitar que la sal es vaja acumulant a la part superficial, el que dificulta el conreu de l'arròs", ha explicat Salva Martí, enginyer Ambiental de la Comunitat de Regants. Tota esta aigua que s'anirà drenant –gràcies a un sistema de bombament– i es conduirà a través d'uns col·lectors fins a un pou. La zona on es provarà este sistema és un dels terrenys més salins del Delta, un sòl arenós pròxim al mar i amb una cota molt baixa. La voluntat de la Comunitat de Regants, però, és estendre este sistema a tot el marge esquerre: **"Estem convençudíssims que és la metodologia a utilitzar per a garantir el futur de l'arròs al Delta si tenim en compte factors**

com la sequera, la poca aigua al riu, la falca salina o la subsidència" ha insistit Javier Casanova, president de la Junta de Govern de Comunitat de Regants. De fet, este sistema de drenatge s'utilitza amb èxit en altres deltes del món i, de fet, a l'hemidelta dret amb este sistema s'està cultivant gespa natural.

La prova pilot serà finançada en una part important pel Departament d'Acció Climàtica en el marc de la lluita contra el caragol maçana. Ara bé, per a tirar endavant el projecte ha sigut imprescindible la implicació dels 18 propietaris de la zona que han constituït una comunitat de propietaris. El cost d'este primer projecte de sanejament es calcula en uns 150.000 euros. ■